

1. En jomfru blir med barn (Luk 1:26-38)

BAKGRUNNSSTOFF: I teksten møter vi Maria som en ung kvinne - kanskje ennå ikke fylt 20 år.

1. Sett ut fra denne teksten: Hva slags personlighet synes du Maria har?
 - Hva slags forhold har Maria til Gud?
 - Kan du se for deg Marias liv i den lille byen i Galilea før dette som teksten beskriver, hendte? Hvordan tror du livet hennes artet seg?
 - Hvorfor valgte Gud denne unge kvinnen til å bli Jesu mor?
2. Hvorfor tror du Maria reagerte slik som hun gjorde på det engelen sa til henne? (v 29)
3. Ut fra v 32 og v 33, hva kan vi lese om barnet som skulle fødes? Si det med dine egne ord.
4. Maria var jomfru. Hvordan kunne hun tro på jomfrufødselen allerede før hun hadde blitt gravid?
 - Hvorfor tror du det er så vanskelig for mange mennesker å tro at Jesus ble født av en jomfru?
 - Hva slags "Gud" tror de på som ikke kan tenke seg muligheten av en jomfrufødsel?
5. Jesus skulle frelse oss fra vår synd. Hvorfor var det nødvendig at han da ble født av en jomfru?
6. Etter at Maria hadde akseptert at hun skulle bli mor, hva slags vanskeligheter tror du hun ville møte? (Forestill deg situasjonen når graviditeten ble kjent for foreldre, Josef og andre venner.)
7. "Du som har fått nåde" (v 28) "Du har funnet nåde hos Gud" (v 30), står det. Nåde er i bibelsk betydning uttrykk for syndsforlatelse. Hvilke behov kunne Maria ha for å få nåde?
8. Kanskje du i ditt liv har opplevd at dine vansker har vært så store at selv ikke Gud kunne ordne opp. Anvend v 37 på dine problem. Dersom Guds engel hadde sagt dette til deg, hva hadde du svart?
9. Ca 30 år seinere stod Maria ved Jesu kors. Hvis hun husket Gabriels ord, hva tenkte hun da? (v 31-32)
10. Dersom Gud hadde sagt til deg at du skal få den samme nåde som Maria, men at det vil bli et liv like fullt av lidelser som Maria sitt liv var, hva ville du svart?

2. Hyrdene på marken (Luk 2:8-20)

BAKGRUNNSSTOFF: Hyrdeyrket medførte at en ikke kunne overholde sabbatsbudet, og en ble derfor ofte sett ned på. Hyrdene hadde ikke tillit blant folk, og kunne derfor heller ikke stille som vitner i en retts sak.

1. Prøv å forestille deg hvilke gleder og sorger dagliglivet kunne by på for hyrdene.
 - På grunn av sitt arbeid visste hyrdene at de ikke fullt ut kunne holde loven. Hva tror du derfor de tenkte om Gud?
2. Ikke langt fra Betlehem ligger Jerusalem, og der bodde det mange fromme jøder. Hvorfor viste ikke englene seg for disse, men derimot bare for hyrdene?
 - Hvorfor ble hyrdene forferdet da de så englene?
3. Hva tror du hyrdene følte da de hørte det engelen sa? (v 11-12)
 - Engelens budskap inneholder en fantastisk glede for hyrdene. Hvilken glede?
4. I ordet "dere" er vi alle regnet med. Hvilke ord fra julens budskap kan bli til hjelp for deg i dine vanskeligheter akkurat nå? (v 11-12)
5. Krybbe er det stedet der husdyra får sin mat. Krybben var velkjent for hyrdene. Hva ville du tenkt om du fikk høre at Frelseren var å finne sovende i f eks et vaskevannsfat?
 - I Betlehem fantes det sikkert mange staller, hvordan tror du hyrdene fant veien til den rette stallen der Maria, Josef og barnet var?
6. Maria kunne følt seg forkastet av Gud. Hun måtte jo føde sin førstefødte i så usle kår! Hva ville dere følt som det verste om deres barn måtte bli født i en stall?
 - Hva tror dere kunne bli til trøst for Maria i det som hyrdene hadde å fortelle? (v 16-17)
7. Det er ikke sikkert at hyrdene møtte Jesus flere ganger. Hva tror du denne hendelsen gjorde med dem? Hva ble annerledes og hva forble det samme i deres hverdag?
8. Hvorfor ble verdens Frelser født under slike forhold?
9. Utfra denne teksten: Hva er det aller nødvendigste ved julen?

3. Anna og Simeon (Luk 2:25-38)

BAKGRUNNSSTOFF: Josef og Maria ofrer bare et par turtelduer eller to due-unger i tempelet. Dette viser at de var fattige og dermed skulle slippe å ofre et lam, slik det var foreskrevet. Sml. 3 Mos 12,2.8 og 5,11.

1. Prøv å forestille deg hva Anna må ha gått igjennom når hennes ektemann døde etter bare syv års ekteskap (v 36).
 - Hva var det som gav livet mening for Anna i løpet av hennes femti år som enke? (v 36-37)
2. Hva tror du Anna ba om "dag og natt" i løpet av alle disse år i templet?
 - Hva forteller vers 38 oss om Annas tro?
3. Prøv nå å forestille deg hvordan Simeons liv har forløpet inntil han møter Jesus - hva var hans gleder og sorger? (v 25-26)
 - Hvilken betydning hadde Guds løfte for Simeon? (v 26)
4. Hvilken betydning har det for et menneske at han eller hun har noe å se frem mot?
 - Hva har det "å vente" til felles med "tro"?
5. Hvordan kunne Simeon se "Herrens frelse" i et lite barn fra en fattig familie?
 - Hvorfor kunne ikke alle de andre som var tilstede i templet se det samme som Anna og Simeon så?
6. Se nøye igjennom teksten, og forsøk å finne noen indikasjoner på hvilken type frelse de to gamle forventet at Messias ville bringe.
 - Hva forventer du først og fremst at Jesus kan gi deg i din situasjon?
7. Hva innebærer det for et menneske at det er rede til å dø?
 - I hvilken situasjon tror du at du ville kunne si ordene i vers 29?
8. Hva tror du Maria tenkte når hun hørte Simeons ord? (v 34-35)
 - Hva kan Simeons ord lære oss om Jesus? (v 30-35)
9. Anna og Simeon møtte aldri Jesus igjen etter dette.
 - På hvilken måte forandret dette møtet deres liv, og i hvilken forstand forble det uforandret?
 - Hvilket kall hadde disse to inntil sin død?

4. Jesus som tolvåring (Luk 2:39-52)

BAKGRUNNSSTOFF: Jødiske gutter ble betraktet som myndige når de fylte tretten år. Jesus hadde etterhvert fått fire brødre og noen søstre (Mat 13,55-56). Hans far var snekker, og selv lærte han også sin fars håndverk.

1. Maria hadde ansvaret for en voksende familie.
 - Hva tror du den årlige reisen til Jerusalem for å feire påske betød for henne?
 - Hva slags forberedelser tror du hun måtte foreta for at mannen og hun skulle kunne gjennomføre den to uker lange reisen?
2. Prøv å se for deg dagliglivet til unggutten Jesus, som den eldste sønnen i en stadig voksende familie.
 - Hva tror du det betød for Jesus at han fikk reise til Jerusalem med sine foreldre for første gang?
3. Hvorfor fortalte ikke Jesus sine foreldre på forhånd at han ikke ville reise hjem sammen med dem?
 - Hvorfor valgte Jesus å dra til templet?
4. Hva forteller versene 46 og 47 oss om Jesus?
 - Hva var denne tolv år gamle guttens fremste interesse?
5. Hvorfor ble Jesus overrasket når foreldrene ikke visste hvor han var?
 - Hvor skal vi lete etter Jesus når han "blir borte for oss"?
6. Hva forteller vers 48 oss om Maria?
 - Hva tror du Maria tenkte når hun ikke kunne finne sønnen sin?
7. Hva tror du Jesu foreldre tenkte når de hørte sønnens svar i vers 49?
 - Hva ville Jesus lære sine foreldre gjennom denne hendelsen?
8. Når har vi rett til å være ulydige mot våre foreldre, i følge denne teksten?
9. Hva kan denne teksten vise oss om Guds vilje overfor tenåringer?
 - Hva er Guds vilje overfor foreldrene til en tenåring?
10. Hvordan tilbrakte Jesus de atten årene som fulgte i tiden fra denne hendelsen og frem til han begynte sin offentlige virksomhet? (v 51-52)

SAMMENDRAG: Grunnen til at Jesus elsket templet kan vi lese om i Johannes 2,19-21. Gruppelederen bør lese disse versene.

5. Døperen Johannes sitt budskap (Luk 3:2-20)

BAKGRUNNSSTOFF: Johannes hadde hatt gamle foreldre som nå var døde. Han hadde ikke søsken og var ikke gift. Nå levde han uten venner et ensomt liv i ørkenen.

1. Hva slags menneske hadde kanskje Johannes blitt dersom han alltid hadde vært omgitt av venner og kunne ha moret seg sammen med disse?
 - Hva slags erfaring av ensomhet har du gjort i ditt liv?
 - Hvilke positive ting har ensomheten gitt livet ditt?
2. Johannes hadde kalt folk for "ormeyngel". Hvorfor ble han likevel så populær? (v 7)
3. I v 7-14 finner vi noe av Johannes' tale. Hva i denne talen treffer deg?
 - Hvordan hadde verden vært om vi hadde levd etter Johannes' budskap? (v 11)
4. Sammenlign talen til Johannes med de taler du vanligvis hører i din menighet. Hva er forskjellen?
 - Dersom noen i din menighet hadde talt slik Johannes talte, hva hadde reaksjonene blitt da tror du?
 - På hvilken måte tror du en slik streng tale kan åpne "Herrens vei" inn til et menneskehjerte? (v 4-6)
5. Johannes kom med en alvorlig advarsel til landsfyrsten Herodes. Hvordan ville Johannes sitt liv kanskje blitt om han ikke hadde kommet med denne advarselen? (v 19-20)
 - Hva ville du ha gjort overfor Herodes om du var i Johannes' sted?
6. Johannes var ca 30 år gammel da han ble halshugd i fengselet. Hva synes du om hans forholdsvis korte liv?
 - Hva tror du Johannes opplevde som sin største lykke?
7. Jesus hørte også Johannes' budskap. (v 7-14) Kan du si noe om hvordan Jesus etterlevde dette?
 - Jesus var som "et tre med bare god frukt", hvorfor ble han da "hogd ned og kastet på ilden"? (v 9)
8. Johannes' budskap bestod stort sett av alvorlige advarsler. Men Johannesevangeliet har bevart også hans mest kjente utsagn: "Se der Guds Lam som bærer verdens synd!" (Joh 1,29.36) Hva sier disse ord om døperen Johannes?
 - Hva betyr disse ordene for deg?

6. DEN FØRSTE DAGEN I JESU VIRKE (Lukas 4:31-37)

BAKGRUNNSSTOFF: Mannen som hadde en uren ånd i seg var det vi kaller "besatt". Å være besatt er noe annet enn å være psykisk syk. Det betyr rett og slett at en ond ånd bor i et menneskes hjerte på samme måte som Den Hellige Ånd bor i en troendes hjerte. En ond ånd kommer vanligvis inn i et menneske gjennom avgudsdyrking, trolldom, spådomskunster, kultisk helbredelse, visse typer rockemusikk osv. Et besatt menneske får av og til "anfall", skriker med en umenneskelig stemme og kan ofte utvise en uvanlig stor styrke.

1. Tror du Satan og onde ånder finnes?
 - Dersom du har hørt historier om besettelse eller noe lignende, kan du kort fortelle om dette nå.
 - Hvorfor er mange mennesker redd for mørket, spøkelser, ånder og avguder?
2. Prøv å forestille deg hverdagslivet til denne besatte mannen - tenk spesielt på forholdet hans til familien og andre mennesker.
 - Dette var den første sabbaten Jesus var i Kapernaum, altså var ikke menneskene i synagogen kommet dit for å møte ham. Hvorfor tror du den besatte mannen kom dit, når han visste at han når som helst kunne få et av sine "anfall"?
3. Hvorfor skrek og raste ofte de onde åndene når de kom nær Jesus?
 - Si med egne ord hva den urene ånden visste om Jesus (34).
 - Hadde ånden rett i det den sa om Jesus?
4. Hvorfor snakket Jesus til ånden og ikke til mannen?
 - Hvorfor svarte ikke Jesus på spørsmålet som den urene ånden stilte ham (34-35)?
5. Hvorfor hjalp Jesus den besatte selv om mannen ikke ba ham om det?
 - Kanskje har du hørt om noen som har drevet ut onde ånder fra et menneske. Hva er annerledes med måten Jesus drev ut ånden?
6. Hva var det folket undret seg mest over ved Jesus (32,36)?
 - Hvordan er Jesu ord forskjellig fra andre menneskers ord?
 - For hvilket problem eller hvilken person trenger du akkurat nå Jesu kraftfulle ord? (Du kan svare stilt for deg selv.)
7. Hva bør du, utfra denne teksten, si til dem som er redd for mørket, ånder, spøkelser, avguder eller Satans makt?
 - I hvilken grad synes du den kristne kirke i dag hjelper dem som er bundet av ånde verdenen?
8. Hvorfor begynte Jesus sitt virke med en slik gjerning?
9. Hva er forskjellen på at et menneske faller i synd og at et menneske blir besatt av en ond ånd?
10. (Svarene på disse tre spørsmålene finnes ikke i denne teksten.)
 - Hvordan fikk Jesus myndighet til å befale onde ånder?
 - Hvordan ville Jesus til slutt ødelegge Satan og åndene hans (34)?
 - Jesus hadde myndighet til å ødelegge onde ånder. Hvorfor ble han selv knust av dem på korset?

7. Den store fiskefangsten (Luk 5:1-11)

BAKGRUNNSSTOFF: Peter hadde en svigermor (4,38). Dette innebærer også at han hadde kone og barn. Peter var fisker, slik at han var avhengig av å få fisk for å kunne skaffe levebrød til sin familie. I Gennesaret-sjøen brukte man å fiske om natten, på grunt vann, i stedet for på dypet.

1. Dersom noen av dere har jobbet nattskift noen gang, la de andre i gruppa få høre hvordan du vanligvis følte deg morgenen etter.
 - Prøv å forestill deg hva Peter tenkte mens han satt og vasket garnene etter en natt med bortkastet arbeid (v 2).
2. Hvorfor ville Jesus sitte i en båt mens han underviste folkemengden? (v 3)
 - Hvorfor tror du Jesus valgte å sitte i Peter sin båt?
3. Peter hadde nettopp vasket garnene sine. I motsetning til Jesus var han yrkesfisker. Hvorfor fulgte Peter Jesu ordre, til tross for at han kunne bli latterliggjort overfor de andre fiskerne? (v 4-5)
 - Tror du Peter virkelig trodde at han ville få noe fisk?
4. Dersom Jesus ba deg om å gjøre noe for sitt rike, noe som du anså for å være umulig; hva ville du svare ham?
5. For noen år siden ble en fiskebåt som stammer fra Jesu tid funnet i gjørmen ved Genesaret-sjøen. Den er åtte meter lang og litt over to meter bred.
 - Hvor mange fisker på omkring en kilo kan to slike båter ha plass til? (v 7b)
 - Hva skjedde med all fisken?
6. Hva er overraskende ved Peters reaksjon overfor dette underet?
 - Hvilke synder tror du Peter særlig tenkte på når han sier ordene i vers åtte?
7. Hva lærte Peter om personen Jesus gjennom dette underet? (Se også hvordan han henvender seg til Jesus i vers 5 og 8).
 - Hvorfor ble han redd?
8. Hvorfor ventet Jesus til etter Peters bekjennelse med å si ordene i vers 10?
 - Hva har en fisker til felles med en som forkynner evangeliet?
9. Hvilken garanti hadde Peter for at hans familie ikke ville sulte etter at han forlot dem for å følge Jesus?
 - Hvilken garanti har du for at din familie ikke vil lide dersom du bestemmer deg for å følge Jesus, uansett hvor han ber deg å gå?

TILL SLUTT: Simon Peter tok ikke feil når han tenkte at et syndig menneske ikke kan komme nær den hellige Gud. Han visste hva GT sier: en synder som kommer nær Gud vil dø. Derfor måtte Jesus oppleve den skjebnen som Peter var redd for - han ble forlatt av Gud i det han møtte døden.

8. Hvem er lykkelig? (Luk 6:20-26)

BAKGRUNNSSTOFF: Ordet salig betyr egentlig lykkelig. Vi bruker dette ordet i spørsmålene.

1. Hva vil det i følge denne teksten si for mennesket å være lykkelig, og hva vil det motsatte si?
2. Den som har alt og ikke trenger noe trøst er ifølge Jesus, rik, men den som har behov for mye oppmuntring og trøst, er fattig. (v 20-24)
 - Hva er godt med å være fattig, og hva er vondt med å være rik?
 - Hvilken gruppe føler du at du hører til? (Du kan svare i ditt hjerte.)
3. Hva annet enn mat kan menneskene hungre etter?
 - Hvorfor er den lykkelige som f.eks føler hunger etter kjærlighet?
4. Prøv å huske når du sist gråt over noe. Hvordan hadde du følt det om Jesus i den situasjonen hadde kommet til deg og sagt: "Du er lykkelig"?
 - Når er de gråtende Jesu disipler lykkelige - mens de gråter eller etterpå når de kan le? (Prøv å begrunne svaret)
 - Prøv å forestille deg et menneske som aldri gråter. Er dette mennesket lykkelig?
5. Hva er galt med å være rik, le og være mett?
 - Når må de rike, de som ler og de mette, gråte?
6. Hva er det de fattige, hungrige og gråtende har som de rike ikke har? (v 20)
 - Hva slags sted er Guds rike i følge denne teksten? (v 21)
7. Hvorfor er det slik at de som forkynner rett om Guds rike ofte må tåle et dårlig rykte mens det blir talt vel om de falske profeter? (v 22,23 og 26)
 - Hva er grunnen til at en kan hoppe av fryd selv om en er utsatt for hat?
8. Jesus sier altså at de som har det vondt er lykkelige. Hvorfor sier han dette bare til sine disipler og ikke til alle mennesker? (v 20)
9. Se Luk 6,20-26 i lys av Jesu liv. På korset roper Jesus: "Min Gud, min Gud hvorfor har du forlatt meg?" Tror du Jesus var salig da?
 - Hvorfor fikk ikke Jesus trøst i denne situasjonen der han mest av alt hadde behov for det?

9. Elsk dine fiender! (Luk 6:27-38)

BAKGRUNNSSTOFF: Mens du leser teksten for deg selv så tenk etter hvordan det gikk for deg å holde disse Jesu bud siste uke.

V 27-30

1. De fleste av oss ville være enige i at det ville være fantastisk godt om vi virkelig kunne etterleve Jesu bud. Hvorfor tror du det er så vanskelig?
 - Hadde det vært lettere å etterleve Jesus ord om han heller hadde sagt: "Vær vennlig mot dine fiender"?
2. Hva slags inntrykk tror du det hadde gjort på omgivelsene om en i din familie, på din arbeidsplass eller skole hadde holdt disse budene?
 - Tror du forholdet til et menneske du ofte krangler med hadde forandret seg om du daglig hadde bedt for vedkommende? (v 28)
3. Jesus holdt alle disse budene fullkomment. Hvorfor tror du han likevel hadde mange fiender?
4. Hva slags innvirkning tror du det hadde blitt på deg selv om du hadde greid å holde budene i v 27-29?

v 31-36

5. Hva er den grunnleggende forskjellen mellom "Den Høyestes barn" og syndere slik det kommer til uttrykk i v 32-35?
 - På hvilke områder ligner du synderen og på hvilke områder ligner du "Den Høyestes barn"?
6. Hva gjør de feil de som klager over at ingen er vennlige mot dem? (v 36-38)
7. Hvilke mennesker er det som alltid føler behov for å bli elsket?
8. Les v 35. Jesus har en slik kjærlighet til deg at han elsker deg selv om du skulle være hans fiende og et utakknemlig menneske. Er det vanskelig eller lett for et menneske å motta en slik kjærlighet?
9. De som holder Jesu bud er lovet en stor lønn, men Jesus selv ble korsfestet og fikk ingen lønn. Hvorfor? (v 35)
10. Hvordan kan de som ikke greier å elske sine fiender bli "Den Høyestes barn"?

TIL SLUTT: Bare Jesus som selv er "Den Høyestes barn" holdt fullt ut budet om å elske sine fiender. Lønningen tok han imidlertid ikke selv, men gir den til oss som ikke greier å holde dette budet. Han tok straffen for våre synder på seg. Derfor kan vi som tror på Jesus lese denne teksten uten frykt for fordømmelse.

10. Vårt livsgrunnlag (Luk 6:46-49)

1. Hva er likhetspunktene mellom en bygning et menneskeliv? Finn flere eksempler.
2. Hvorfor er det slik tror du at mange mennesker bare verdsetter andre etter ytre fasade?
3. Hva er det folk oftest bygger livet sitt på? (Tenk på ulike muligheter.)
 - Hva menes med å bygge sitt hus på sand?
4. Hva mener Jesus med "flommen" som skal slå mot et menneskeliv?
 - Hvordan ville du takle det om "flommen" som du frykter mest skulle slå inn over ditt liv?
 - Ifølge denne lignelsen vil flommen slå inn over både de som tror på Jesus og de som ikke tror på han. Hvorfor er det ingen forskjell på hvem flommen rammer?
5. Hvordan går det med det mennesket som huset styrter sammen for? (Etter katastrofen hva slags liv tror du vedkommende vil ha?)
6. Hva er det som gjør at mennesker som påkaller Jesu navn og hører hans ord likevel ikke gjør etter det?
 - Hva tror du det er som gjør at noen mennesker hører Jesus ord og gjerne vil gjøre etter det?
 - Hvilken av disse grupper tilhører du? (Du kan svare i ditt hjerte.)
7. Å gjøre etter Jesu ord vil blant annet si å etterleve det som står i Luk 6,27-31 (jfr forrige kapittel). Hvor mye er disse ord blitt en "grunnpilar" i ditt liv.
8. "Fjell" eller "klippe" har en betydning til i Guds ord. Paulus sier i 1 Kor 10,4: "og klippen var Kristus". Hva er forskjellen på å gjøre Bibelens bud (loven) til vår "grunnmur" og å gjøre Jesus selv til vår "grunnmur"?
9. Jesus selv holdt alle Bibelens bud. Hvorfor synes det da likevel som om vannflommen ødela hans "hus"?

11. Enken i Nain (Luk 7:11-17)

BAKGRUNNSSTOFF: Folket betegnet Jesus som en stor profet, fordi de husket hvordan både Elias og Elisa oppreiste en enkes eneste sønn fra de døde (v 16).

1. Forsøk å finne ulike grunner for at så mange mennesker ønsket å delta ved denne begravelsen (v 12).
2. Prøv å forestille deg hvordan livet til denne enken hadde utviklet seg. Hun hadde bare en eneste sønn, i en tid da alle ønsket så mange barn som mulig.
 - Hva tror du hverdagens høydepunkter var knyttet til hos denne lille familien, mens guttens far fortsatt var i live?
 - Hva tror du enken tenkte om Gud mens hun vandret bak ektemannens kiste? (Finn ulike muligheter).
3. Hvilke problemer kan det innebære for en mor å oppdra sin eneste sønn alene?
4. Hva tror du enken tenkte om Gud mens hun vandret bak sønnens kiste?
5. Da gutten døde oppholdt Jesus seg i Kapernaum, en by som lå førti kilometer fra Nain (7,1). Begravelsen foregikk senest dagen etter.
 - Hvorfor var det så viktig for Jesus å nå frem til denne begravelsen i tide at han var villig til å gå den lange avstanden på svært kort tid?
 - Hvorfor ville Jesus hjelpe denne enken som aldri hadde bedt ham om hjelp?
6. I hvilken type situasjoner har du følt at Guds hjelp umulig kan nå deg i tide?
 - Hvordan kan vi bli overbevist om at Jesu hjelp aldri kommer for sent?
7. Hvorfor sa Jesus til den gråtende moren: "Gråt ikke!"?
 - Jesus sier de samme ord til deg i dag. Hva mener han med dette?
8. Hvordan oppreiste Jesus den unge mannen fra de døde?
 - Hva betyr det at Jesus "gav ham til hans mor"? (v 15)
 - Hvordan tror du denne hendelsen forandret forholdet mellom moren og sønnen?
9. Den Himmelske Far måtte også se sin eneste sønn bli båret til graven.
 - Tror du hans smerte var større eller mindre enn denne enkens smerte?
 - Når Gud slik kunne hjelpe folket og redde mennesker fra døden, hvorfor hjalp han ikke da sin egen sønn når han var i ferd med å dø?

12. Kvinnen som fikk tilgitt mye (Luk 7:36-50)

BAKGRUNNSSTOFF: *Fariseerne* var et religiøst leder-parti av dypt religiøse jøder. En kvinne skulle aldri vise seg *med håret løst*. V 44-46 beskriver det som på Jesu tid var *vanlig høflighet* overfor gjester.

1. Hva slags tanker tror du fariseeren som innbød Jesus hadde om gjesten sin? (v 36,39,44-46)
 - Hvorfor tror du han inviterte Jesus til seg?
2. Alle visste at den syndefulle kvinnen som kom inn i Simons hus var en av byens prostituerte. Prøv å tenke deg inn i hva slags oppvekstvilkår hun hadde hatt. Hva tror du det var som hadde ført til prostitusjon? Tenk på flere muligheter.
 - Hvilken erfaring tror du denne kvinnen hadde hatt av kjærlighet?
3. Alabasterkrukken med salven var svært kostbar. Prøv å tenke deg noen grunner til at denne kvinnen hadde spart så mange penger at hun kunne kjøpe salven.
4. Hvorfor var det så om å gjøre for henne å møte Jesus - hun måtte jo vite at hun ville få dårlig behandling hos fariseeren?
5. Hva slags holdning er det vanlig å vise når et menneske en ikke liker, rører ved en?
 - Hva hendte da denne prostituerte rørte ved Jesus?
6. Hva var det som gjorde at kvinnen gråt så mye at hun vøtset Jesu føtter med sine tårer?
 - Hva tror du det var som fikk kvinnen til å tro at Jesus ville ta imot henne?
7. Dersom denne kvinnen aldri tidligere hadde møtt noen kjærlighet ville det naturlige vært at hun ikke kunne elske. Hva var det som gjorde at hun likevel kunne elske Jesus?
 - Med hensyn til denne kvinnen, hva tror du kom først, hennes kjærlighet til Jesus eller hennes tro på Jesus? Begrunn svaret.
8. I v 41-42 har vi en lignelse. (En denar utgjorde en dagslønn, dvs 500 denarer tilsvarer ca 1 og 1/2 årsverk og 50 denarer tilsvarer ca 1 og 1/2 månedsverk.) Gjelden er et bilde på synden.
 - Kvinnens synd var åpenbar, men hva var Simons synd?
 - På hvilken måte ble kvinnens store gjeld betalt?
 - Hva skjedde med Simons gjeld?
9. Har det vært perioder i ditt liv da det var vanskelig for deg å tro syndenes forlatelse? Hva var grunnen til det?
 - Det som står i v 48 og v 50 vil Jesus si til deg nå. Hva svarer du ham?
10. Hvorfor kan Jesus tilgi synd? (Se spørsmålet i v 49)

13. Lignelsen om såkornet (Luk 8:4-15)

1. Hva slags fellestrekk er det mellom Guds ord og et såkorn? (v 11)
 - Hva ønsket Jesus å si om sin framtidige tjeneste gjennom denne lignelsen?
2. Hvorfor hender det av og til at Guds ord blir tatt bort fra vårt hjerte uten å gjøre noen som helst virkning? (v 5 og v 12)
 - Hva må vi gjøre for at det som er beskrevet i v 12 ikke skal hende oss ?
3. Hvem er det Jesus taler om i v 6 og 13?
 - Hva er det menneskene i v 13 gleder seg over, og hva er det de ikke gleder seg over?
 - Hva må vi gjøre for ikke å miste troen når prøvelsene kommer?
4. Hvordan kan bekymringer, rikdom og nytelse som vi leser om i v 7 og 14 ødelegge ordets frukt? La hver enkelt prøve seg selv her.
 - Hvordan skal vi forholde oss til denne verdens bekymringer, rikdom og nytelser?
 - Hvorfor er det slik at ikke fattigdom, men snarere rikdom, er en fristelse som fører til at en kan miste troen?
5. Hvilke av disse fire jordsmenn synes du avspeiler ditt hjerte?
 - Sammen med denne lignelsen understreker Jesus: "Den som har ører å høre med, hør!" (v 8). Hva vil det si at et menneske "har ører" og hvem er det som "ikke har ører"?
6. Til slutt, la oss se på den gode jord.
 - Hvem er det som har et hjerte slik vers 15 beskriver?
 - Hvordan er det vanlig å bearbeide et jordstykke for å få en god jord?
 - Hva slags bearbeidelse må til for at våre harde hjerter skal bli god jord?
7. Frukten det er tale om er tro og kjærlighet. (v 15) Hva er ifølge denne lignelsen, betingelsen for at tro og kjærlighet skal vokse fram? (Finn flere ting.)
 - Hvorfor tror du utholdenhet er nødvendig om en skal bære frukt? (v 15)
8. Såkornet er Guds ord sies det i v 11. Jesus selv kalles også Guds ord. (Joh 1,1) Gi flere eksempler på likhetspunkt mellom Jesus og et såkorn.
9. Hva kan en som forkynner evangeliet lære av denne lignelsen om såkornet?

TIL SLUTT: Jesus sa det engang slik om sin egen død: "Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis ikke hvetekornet faller i jorden og dør, blir det bare det ene korn. Men hvis det dør, bærer det rik frukt." (Joh 12,24) Såkornet er ordet om Jesu kors.

14. Jeg vil følge deg (Luk 9:57-62)

1. I denne teksten er det tre mennesker som beregner kostnadene ved å følge Jesus.
 - I hvilke situasjoner har du gjort det samme?
2. Hvorfor sa ikke Jesus enkelt og greit til den første mannen: "Velkommen inn i mitt følge"? (v 57-58)
 - Hva var det Jesus ønsket å si til denne mannen med sitt svar i vers 58?
3. Hvordan ville du ha reagert dersom det eneste Jesus lovet deg var et liv slik det er beskrevet i vers 58?
 - Hvorfor trengte Jesus å leve et slikt liv, til tross for at han var Guds egen sønn?
4. Hvordan prioriterte den andre mannen? (v 59-60)
 - Sammenlign denne andre mannens prioriteringer med dine egne.
 - Hvordan ville du ønske at dine barn valgte i en tilsvarende situasjon?
5. Hvordan kan et familiemedlems sjukdom eller død binde oss, slik at vi føler vi ikke kan følge Jesus?
6. Hva var grunnen til at den tredje mannen ville besøke sitt hjem en gang til? (v 61-62)
 - Hvorfor ville ikke Jesus tillate ham dette korte besøket?
7. Hvordan tror du livet til disse tre mennene ble dersom de valgte å bli igjen hjemme?
 - Hvordan tror du det ble dersom de valgte å forkynne Guds rike?
8. I mange kulturer er det viktigste en sønn kan gjøre å vise sine foreldre respekt.
 - Hvorfor går Jesus her imot forventningene som forelå i hans egen kultur?
 - Jesus underviste også om betydningen av å hedre sin mor og sin far. Hvordan kan denne teksten harmoniseres med det fjerde bud?
9. Synes du unge mennesker i dag blir opplyst om hvilke omkostninger det kan innebære å følge Jesus, slik som Jesus selv gjorde det?
10. Hva bør du gjøre dersom du oppdager at du ikke er skikket til tjeneste i Guds rike?

TIL SLUTT: Jesus var på vei til Jerusalem da han forkynnte disse ordene. Han så seg ikke tilbake etter å ha "lagt sin hånd på ploegen", men gikk beslutsomt mot sin lidelse og død. Han var skikket for Guds rike - kanskje den eneste av oss som noen gang har vært det.

15. NAVNENE SKREVET I HIMMELEN (Lukas 10:17-20)

BAKGRUNNSSTOFF: Les vers 1 og 9 som BAKGRUNNSSTOFF. Denne teksten handler om det avgjørende øyeblikket i vekkelsen i Galilea - hvilken retning ville den ta? Se ellers 1. Mos. 3:15 for spørsmål 9*.

1. Hva tror du ville skjedd hvis medlemmene i våre forsamlinger hadde den samme kraften som disse 70 hadde?
 - Hvorfor fortalte de 70 om bare én side av deres virke til Jesus?
2. Hvorfor liker vanligvis mennesker å ha makt og myndighet?
 - Hvorfor gledet ikke Jesus seg sammen med disiplene over deres suksess?
3. Hva er forskjellen på gleden over en tjeneste og gleden over å ha sitt navn skrevet i himmelen?
 - Hvorfor er det lettere å glede seg over ting på jorden enn over ting i himmelen?
4. Hva forkynner en disippel som har sin glede i sin makt til å drive ut demoner?
 - Hva forkynner en disippel som har sin glede i at hans navn er skrevet i himmelen?
5. Hva må skje for at vi skal lære å glede oss over at våre navn er skrevet i himmelen?
6. Når og hvordan kan våre navn bli skrevet i himmelen?
7. Når og hvor har du hørt skje slikt som beskrives i vers 19?
 - Hvilken situasjon måtte du komme i for å få mot til å trå slanger og skorpioner under fot?
8. Hvorfor kan ikke noe eller noen skade Jesu disipler (19)?
 - Hva frykter du kan komme til å skade deg eller dine kjære?
 - Hva trenger vi ikke å frykte, utfra denne teksten?
 - Hva bør vi frykte?
9. Mange av Jesu disipler led martyrdøden. Hvordan kan vi likevel si at de overvant all fiendens velde?
 - Hvorfor fikk den gamle slangen (djevelen) lov til å hogge Jesus i hælen på korset? (Se ovan)
10. Hva sier denne teksten oss om vår tjeneste?
 - Hva sier denne teksten om "kraftevangelisering"? (Hvis begrepet er ukjent kan spørsmålet droppes.)

TILL SLUTT: Bibelen forteller oss om skjebnen til dem som ikke har sine navn skrevet i livets bok i himmelen: "Og om noen ikke var skrevet inn i livets bok, ble han kastet i ildsjøen" (Apg. 20:15). Jesus ville ikke at det skulle skje oss, derfor ba han som Moses: "Å, om du ville tilgi dem deres synd! Kan du ikke, så stryk meg ut av boken som du skriver i!" (2. Mos. 32:32).

16. Den gode samaritan (Luk 10:25-37)

BAKGRUNNSSTOFF: Jødene på Jesu tid foraktet samaritanene fordi de var en "blandingsrase" og halvveis hedninger. Samaritanene hadde sitt eget tempel på Garisim-fjellet. Som Bibel brukte de bare de fem Mosebøkene. Den sårede mannen i lignelsen er trolig en jøde.

1. Prøv å forestille deg hva den sårede mannen tenkte mens han lå flere timer i veikanten.
 - Prøv å forestille deg hvilke tanker kona og barna til den sårede mannen må ha gjort seg, når husfaren ikke kom hjem etter reisen.
2. Hvorfor forsøkte ikke disse to religiøse mennene, presten og levitten, å hjelpe den døende mannen? (finn så mange ulike grunner du kan).
 - Hvordan tror du den lovkyndige vurderte presten og levittens handlinger i lignelsen? (v 25-27)
3. Hvordan tolket presten og levitten kjærlighetsbudet, som begge kjente godt fra sin Bibel? (v 27)
 - Tror du det er mulig å elske Gud av hele sitt hjerte, hele sin sjel og all sin kraft, og samtidig behandle et lidende menneske slik disse to gjorde? (begrunn svaret ditt)
4. Samaritanen hadde mange grunner for ikke å hjelpe den sårede.
 - Finn så mange ulike grunner du kan.
 - Hva er det minste man kan forvente at en anstendig person vil gjøre i en slik situasjon?
 - Hvilken "ekstra hjelp" gav samaritanen til den sårede?
5. To denarer tilsvarer to dagslønninger. Dette kunne dekke to måneders opphold på et herberge.
 - Hvor mye ville denne summen tilsvare i dagens valuta?
 - Hvorfor var samaritanen villig til å betale en slik pengesum for å hjelpe en fremmed, som ikke engang tilhørte hans eget folk?
6. Tror du at samaritanen også holdt den første delen av kjærlighetsbudet? (v 27 – Begrunn svaret ditt).
7. Har du en neste, som du har oversett på samme måte som presten og levitten neglisjerte den sårede mannen? (v 37)
 - Prøv å tenke på noen konkrete skritt du kan ta for å hjelpe din neste, som du tidligere har neglisjert.
8. Hvilke likheter kan du finne mellom Jesus og den gode samaritanen?
 - På hvilken måte ofret Jesus enda mer for sin neste enn denne samaritanen gjorde?
 - Hva har Jesus gjort overfor deg som kanskje føler deg såret både på kropp og sjel?
9. Snakk sammen om dette konkrete eksempelet: Hvorfor gjorde de aller fleste kristne europeere ingen ting for å hjelpe jøder som ble forfulgt under den andre verdenskrig?

17. Det ene nødvendige (Luk 10:38-42)

BAKGRUNNSSTOFF: Kvinnenes stilling på Jesu tid var svært forskjellig fra i dag. Bl.a kunne ikke en kvinne motta undervisning i loven.

Mange leser ofte inn mennesketyper i denne teksten og sier at Marta er den aktive og Maria den passive, men det er ikke det det dreier seg om her.

1. Hva forventer du mest når du besøker en nær venn?
 - Jesus og disiplene hadde gått ute i varmen hele dagen. Hva tror du de ventet seg da de kom fram til Martas hus?
2. Tenk på Marta og Marias reaksjoner, hvilken av dem er det lettest å forstå? Begrunn svaret.
3. I v 40 ser vi Martas problem. Hva er det egentlig?
 - Hva var det som gjorde at Marta ble irritert overfor Jesus og ikke bare overfor sin søster?
 - "Bryr du deg ikke om at jeg må slite slik?" I hvilke situasjoner kunne du ha lyst til å si *det* til Jesus?
4. Hva tror du Maria tenkte når det gjaldt kveldsmaten?
 - Hvorfor tror du Jesus så gjerne ville at også Marta skulle ha lyttet til hans tale?
5. Noen mennesker er mer ivrig etter å tjene Jesus enn de er etter å høre ham. Hvorfor?
6. Hva viser det om et forhold dersom man er ivrig etter virkelig å høre på hverandre? Hva viser det om det motsatte er tilfelle?
 - Hvem tror du Jesus elsket mest, Marta eller Maria?
7. Hvorfor tror du Jesus så gjerne vil at også du skal lytte til hans ord?
 - Hvorfor går det med oss om vi bare sjelden tar tid til å lytte til Guds ord?
8. Når vi velger, må vi ofte velge noe på bekostning av noe annet. Hva må du velge bort dersom du skal få tid til å lese i Bibelen hver dag, og gå på møte hver søndag?
9. Hvilke ord er det Jesus taler til deg i dag, det som står i v 41 eller det som står i v 42?
10. Det ene nødvendige er å lytte til Guds ord. Hvorfor kunne ikke Jesus det da han hang på korset?

18. Slange eller fisk (Luk 11:5-13)

1. Jesus vil lære oss noe om bønn gjennom lignelsen om mannen som går og ber om brød.
 - Hvilke likhetspunkter er det mellom oss når vi ber og denne mannen som vil låne brød? (v 5-6)
 - I hvilke situasjoner har du vært like pågående i din bønn til Gud som denne teksten oppfordrer til?
2. Vennen inne i huset synes å være uvillig til å gjøre det han ble bedt om (v 8) Hvorfor tror du Jesus sammenligner Gud med denne mannen?
3. Hva er det som gjorde at mannen fortsatte å be med utholdenhet inntil bønnen ble oppfylt?
 - Hvor får du utholdenhet til å fortsette tålmodig å be inntil Gud svarer deg?
4. Når Jesus her underviser om bønn bruker han tre forskjellige verb (be, lete og banke på). Hvilke sider av bønnelivet viser disse verbene?
 - Hva er du for tiden mest opptatt med å be om, søke etter, eller ønske svar på? (Du kan svare i ditt hjerte.)
5. Dersom du har opplevd svar på løftene i v 9 og 10, kan du dele det med de andre?
6. På hvilke punkter er vår jordiske far og vår himmelske Far like?
 - På hvilke punkter kan vår bønn sammenlignes med barn som ber foreldrene om noe?
7. Har du noen erfaring i at det som i første omgang så ut som en "orm" viste seg å være en "fisk"?
8. Hva vil være det viktigste for deg, at Gud oppfyller dine bønner her i tiden eller på den nye jord? Samtale om dette.
9. Jesaja sier om bønnesvar: "Se, Herrens hånd er ikke for kort til å frelse, og hans øre er ikke tunghørt så han ikke kan høre. Men deres misgjerninger skiller mellom dere og deres Gud, og deres synder har skjult hans åsyn, så han ikke hører." (Jes 59,1-2) Tenk på dette ordet og svar på spørsmålet: Hvorfor ble ikke Jesus bønnhørt da han bad i Getsemane og på korset?

19. Den rike bonden (Luk 12:13-21)

1. Hvorfor tror du det er så vanlig med strid i forbindelse med arv til og med i de beste familier?
 - Hva er forskjellen mellom mannen i v 13 og andre som bad Jesus hjelpe dem?
2. Hva var det som var det virkelige problem for mannen i v 13?
 - Hva ville skjedd om Jesus hadde gjort det som denne mannen bad ham gjøre?
3. Se på lignelsen i v 16-20. Tenk på livet denne rike mannen hadde levd. Var det et lykkelig liv? (Begrunn svaret)
 - Ville du være glad hvis det eneste problemet barna dine hadde, var det som er beskrevet i v17?
4. Hvorfor lot Gud solen skinne og regnet falle over markene til et menneske som aldri takket Ham for det?
 - Hva var den rike mannens religion?
5. Hva kan vi ut fra det som fortelles om den rike mannen slutte oss til når det gjelder mannens menneskelige relasjoner?
 - Hva var mannens hovedsynd?
6. Anvend lignelsen om den rike bonden på de rike og de fattige landene i verden. Hvilken synd er det Jesus påpeker hos oss gjennom denne lignelsen?
 - Hvordan skulle du bruke dine penger og det du eier?
7. Hvorfor tenkte ikke den rike bonden - før det var for sent - på at en dag skulle han dø?
 - I hvilke situasjoner tenker du på døden og dommen?
8. Hva betyr v 21?
 - Hvorledes kunne den rike bonden ha samlet seg skatter i himmelen?
 - Hva vil det si å være "rik i Gud"?
9. Sammenlign den rike bonden med Jesus. Hva er likhetene og hva er forskjellene?
 - Hvorfor krevde Gud en gang Jesu liv, slik han krevde bondens liv tilbake (v 20)?
 - Hvem fikk alt det Jesus hadde samlet på jorden?

20. En trofast og en troløs tjener (Luk 12:35-48)

BAKGRUNNSSTOFF: Ordet som oversettes "tjener", kan også bety "slave".

Vers 35-40

1. Hva må en tjener gjøre for å holde seg våken hele natten?
 - Hva kan skje dersom tjeneren sovner før Herren hans kommer?
2. Synes du det er lett eller vanskelig å vente på Jesu gjenkomst? (Grunngi svaret)
 - Hvorfor kan Jesu gjenkomst sammenliknes med en tyv som bryter seg inn?
3. Hva er det Jesus ønsker å advare oss mot i disse versene? (v 35-40)
 - Hva må du gjøre dersom du skal åpne din dør for Jesus i dag?

Vers 41-46

4. Sammenlign de to forvalterne i dette avsnittet, den gode og den dårlige.
 - Hva består forskjellene i?
 - Hvorfor handler disse to forvalterne så ulikt?
5. Sammenlign forholdet de to forvalterne har til sine tjenere.
 - På hvilken måte er disse forskjellige i forhold til hverandre?
 - Hvordan påvirker vårt forhold til Jesu gjenkomst vår tjeneste for Guds rike?
6. Hvilke oppgaver har Jesus overlatt til sin kirkes "forvaltere" å ta hånd om, inntil han kommer tilbake?
 - Hvilke oppgaver har Jesus gitt deg et spesielt ansvar for?
7. Hvor kan vi finne dagens kristne forvaltere som slår sine tjenere, eter og drikker seg fulle?
 - Hva slags straff vil disse forvalterne få?

Vers 47-48

8. Hvordan er det mulig at det i kristne kirker kan være mennesker som ikke kjenner sin Herres vilje?
 - Hvordan skal Guds tjenere bli dømt til slutt?

Sammendrag

9. Når og hvor skal Jesus selv "binde opp om seg" og "selv komme og tjene" for oss? (v 37b)
10. Hvorfor var Jesus selv tildelt den onde tjenerens skjebne: å bli henvist til stedet for de vantro og, så og si, "bli hugget i stykker"? (v 46b)

21. Lignelsen om fikentreet (Luk 13:6-9)

BAKGRUNNSSTOFF: Lignelsen henvender seg opprinnelig til Israelsfolket. Jesus har virket i folket i tre år uten å finne mye frukt der. Men lignelsen taler også til oss i dag. Du er fikentreet, Gud er treets eier, og Jesus er vingårdsmannen som dyrker og steller treet. (Se også Matt 21,18-19)

1. Jorden som ble brukt til vingårder var vanligvis den aller beste jorden.
 - Hva vil Jesus understreke ved å plassere fikentreet i lignelsen, blant vinrankene?
 - På hvilken måte kunne fikentreet skade andre trær?
2. Hvilken frukt kan Gud ha ventet på gjennom flere år i ditt liv? (Du kan svare i ditt hjerte hvis du vil.)
 - Hvilke årsaker kan hindre oss i å bære frukt for Guds rike?
3. Hvilke følelser har vingårdsmannen overfor fikentreet?
 - Hvorfor elsker Jesus også de kristne som ikke bærer frukt?
4. Se for deg at Jesus står fremfor sin far og ber om at han må gi litt ekstra tid også til deg.
 - Hva får ham til å gjøre det?
5. Vingårdsmannen lover å spa opp rundt fikentreet og gjødsle det.
 - Hva har Jesus gjort i ditt liv i løpet av de siste tre årene, for at du skal kunne bære frukt for hans Himmelske Far?
 - Hvordan kan sorger og skuffelser i våre liv bidra til at vi kan bære frukt?
6. Hva vil, i følge denne lignelsen, til slutt hende med en kristen som ikke bærer frukt?
7. Les nå sammen Matt 21,18-19. Dette hendte i løpet av den siste uken Jesus levde.
 - Tenk på ulike årsaker til at Jesus plutselig ville forbanne et ufruktbart fikentre.
 - Hva har disse to versene med Jesu død å gjøre?

TIL SLUTT: Etter at Jesus hadde forbannet fikentreet, tok han selv fikentreets plass. Dette var den plassen Israel hadde, og som også du og jeg skulle hatt. "Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre" (Gal 3,13).

22. Den krumbøyde kvinnen (Luk 13:10-17)

BAKGRUNNSSTOFF: Synagogen var det stedet hvor menneskene kom sammen på lørdagene, for å høre Guds ord. Kvinner hadde på denne tiden ingen ting å si i religiøse spørsmål. I synagogen satt de på galleriet eller i de bakerste rekkene.

1. Forsøk å se for dere hvordan hverdagen til denne kvinnen har artet seg, i løpet av de atten år hun har vært helt krumbøyd.
 - Hvordan tror dere hun ble behandlet av andre mennesker? (v 14)
2. Hva tror du hadde vært det vanskeligste for deg å takle, dersom du hadde blitt handikappet i tenårene?
 - Hva tror du at du ville tenkt i en slik situasjon om Gud, som tillot dette?
3. Jesus sier at kvinnen var bundet.
 - Hva var det som bandt henne?
 - Hvilke ulike ting kan binde mennesker slik at de ikke kan leve livet "helt"?
4. Kvinnen kom ikke til synagogen for å bli helbredet.
 - Hvorfor var hun kommet?
 - Hva betød det for denne kvinnen å få høre Guds ord en gang i uken?
5. Forsøk å finne ulike grunner til at kvinnen ikke ba Jesus om å hjelpe seg.
 - Hvordan tror dere hun opplevde det å bli kalt frem av Jesus, foran hele folkemengden?
 - Hvorfor tror dere hun handlet slik Jesus ba henne om?
6. Det er tydelig at kvinnen ikke var besatt av en ond ånd, og likevel sier Jesus at det var Satan som bandt henne.
 - Hva mente han med det?
 - Hva kan i følge denne teksten, hjelpe mennesker som på et eller annet vis er bundet av Satan?
7. Hva mener Jesus når han kaller denne kvinnen en "Abrahams datter"? (Finn ulike muligheter)
8. På hvilken måte er Jesu holdning overfor kvinnen annerledes enn den vi møter hos synagogeforstanderen?
 - Synagogeforstanderen mente at han trodde på Gud. Hva var det som manglet ved hans tro?
 - Hva var synagogeforstanderen bundet av?

TIL SLUTT: Jesus skulle også selv bli bundet av Satan til slutt - med korsets nagler. Dette er grunnen til at han nå kan sette fri alle som ønsker bli frigjort fra Satans kraft.

23. Den trange dør (Luk 13:22-30)

1. Hvorfor tror dere noen ønsker å få svaret på spørsmålet i vers 23?
 - Hvorfor svarer ikke Jesus med et enkelt ja eller nei?
2. På hvilken måte er døren til himmelen trang?
 - For hva slags mennesker er døren til himmelen særlig trang?
3. På hvilke måter forsøker ulike mennesker å stride for å komme gjennom den trange dør?
4. Jesus forteller i denne sammenhengen en liten lignelse om festen i Guds rike (v 25-27).
 - Hva ønsker Jesus å fortelle tilhørerne sine med denne lignelsen?
 - Hvilken sammenheng er det mellom denne lignelsen og den trange dør?
5. Hvorfor gikk ikke menneskene i lignelsen inn gjennom den trange døren mens det ennå var tid?
 - Hva betyr det i denne lignelsen, å gå inn gjennom den trange dør?
6. Hva ønsker Jesus å understreke når han sier at han ikke kjenner de som har spist og drukket sammen med ham, og som til og med har hørt hans undervisning?
 - Hvordan kan vi vite om Jesus vil kjenne oss på "den siste dag" eller ikke?
7. Patriarkene som blir nevnt i vers 28 hadde mange svakheter og synder.
 - Når, og på hvilken måte, kom de inn gjennom den trange dør til Guds rike?
 - Hvem er de andre menneskene som skal få komme inn til festen i Guds rike? (v 29)
8. (Gruppelederen leser Joh 10,9)
 - På hvilken måte er Jesu undervisning om døren til himmelriket forskjellig i disse to avsnittene?
 - Hvorfor er en dør trang, mens en annen dør er åpen for alle?

TIL SLUTT: Det er like umulig for en synder å bli frelst ved hjelp av loven, som det er for en kamel å gå gjennom et nåløye (Mat 19,24). Bare Jesus kunne gjøre dette. Evangeliets dør derimot er åpen for alle, den betyr nemlig døren hvor synder blitt tilgitt. Og i den siste dommen vil Jesus vedkjenne seg enhver som har tatt mot Jesu frelse og fått tilgivelse for sine synder.

24. Det store gjestebudet (Luk 14:12-24)

BAKGRUNNSSTOFF: Gjestene som fikk den første innbydelsen, var opprinnelig jøder, men vi kan anvende v 16-20 på de mennesker i kristne menigheter som gjennom Ordet, dåpen og konfirmasjonen er blitt kalt til Guds rike.

1. Tenk på siste gang du hadde selskap. Hva ville du si om noen bad deg handle slik det blir krevet i v 12-14?
 - Hvorfor ber Jesus oss innby de fattige og syke i våre selskap?
2. Se på v 18-20. Hva var den virkelige grunnen til at de tre innbudte ikke tok imot innbydelsen?
 - Hvorfor anser vi ofte det vi vår eiendom (v 18), vårt arbeid (v 19) og vårt kjærlighetsliv (v 20) for å være viktigere enn invitasjonen til Guds rike?
 - Hvilke av de tre unnskyldningene treffer best når det gjelder ditt liv? (Du kan svare i ditt hjerte.)
3. Hvor høyt verdsatte de som var invitert, ham som inviterte dem til gjestebud?
 - Det er mulig å tolke lignelsen slik at de som var invitert visste at de ikke ville være i stand til å gjengjelde invitasjonen med det første, og at de av den grunn avslo innbydelsen (v 12b). Hvis det er riktig, hva sier det om de som unnskyldte seg og ikke tok imot innbydelsen?
 - Hva var den største misforståelsen hos dem som avslo innbydelsen?
4. Gjestebudet i denne lignelsen referer seg naturligvis til himmelen. Hvorfor er de fleste ikke interessert i å komme dit?
5. Hva er den største forskjellen mellom de som først ble innbudt og dem som faktisk kom til gjestebudet?
 - Hvorfor tok de sistnevnte imot innbydelsen selv om de førstnevnte ikke gjorde det?
6. Hvem er i vår tid "fattige og vanføre og blinde og lamme", som med glede tar imot invitasjonen til Guds rike?
 - Hvorfor tenker ikke disse menneskene på å gjengjelde innbydelsen?
7. Hvem referer v 23 til?
 - Hva sier dette verset om evangelisering?
8. Hvilken av de to gruppene (de som avslo og de som tok imot innbydelsen) hører du til? (Du kan svare i ditt hjerte.)
 - Hva har Gud gjort i ditt liv for å flytte deg fra den gruppen som avslo invitasjonen til den gruppen som tok imot?
9. Jesus selv var tjeneren som kom for å rope ut Guds innbydelse: "Kom, nå er alt ferdig!" (v 17). Hva måtte Jesus betale for å komme med denne innbydelsen?
 - Jesus sier til deg: "Kom, nå er alt ferdig!" Hva svarer du ham?

TIL SLUTT: Jesus måtte bli fattig, vanfør, blind og lam for å kunne betale for det himmelske gjestebud. Derfor er innbydelsen nå en "stående" invitasjon: Den gjelder til enhver tid og den gjelder alle som ønsker å komme.

25. Det tapte fåret (Luk 15:1-7)

1. Forsøk å finne ulike grunner til at tollere og andre syndere hadde vandret utenfor rekkevidden av Guds tale (v.1).
 - Hvorfor ønsker vi av og til å leve der hvor Guds ord ikke når oss?
2. Hva betyr det for deg i din nåværende situasjon at Jesus handler med deg og dine kjære, slik det er beskrevet i vers 4?
3. Hva kan en bortkommen sau gjøre for å bli funnet, og hva kan den ikke gjøre?
 - Hva kan en synder gjøre for at Jesus kan finne ham, og hva kan han ikke gjøre?
 - Hvilken trøst kan denne lignelsen gi med tanke på de menneskene som du har omsorg for?
4. Jesus sammenligner en synder som omvender seg, med sauene som blir funnet (v 7).
 - Hva kan vi da si at omvendelse er, i følge denne lignelsen?
5. Hvor tror du vi finner disse "rettferdige som ikke trenger til omvendelse"? (v 7)
 - Det står et vers hos profeten Jesaja som alle fariseerne hadde lest mange ganger: "Vi fór alle vill som får, vi vendte oss hver til sin vei. Men Herren lot den skyld som lå på oss alle, ramme ham..." (Jes 53,6). Hvem er de 99?
6. Hvilken synd skulle fariseerne ha omvendt seg fra? (v 2)
 - Hvorfor forsto ikke fariseerne at de var bortkomne?
 - Hvilken av disse gruppene mener du selv at du tilhører, de bortkomne eller de som er blitt funnet?
7. I lignelsene er selskap og feiringer som oftest et bilde på det evige liv i himmelen.
 - Hvorfor får bare den ene sauene være med på feiringen, mens de 99 andre ikke slipper inn? (v 6)
8. Hva betyr det i praksis at ingen kan komme til himmelen på sine egne føtter? (v 5)
9. Hvor kan vi møte Jesus i dag, han som ønsker syndere velkommen og innbyr dem til måltid?

TIL SLUTT: Jesus sammenligner seg selv med et får. Han ble "Guds lam, som bærer verdens synd" (Joh 1,29). Men lammet Jesus ble ikke reddet fra villmarken - tvert imot, der ble han drept. Han ble ikke båret hjem, for han skulle selv bære alle våre synder.

26. Den fortapte sønn (Luk 15:11-24)

BAKGRUNNSSTOFF: I Midt-Østen står aldri husene alene på en ås, men de bygges ved tett befolkede landsbyveier. Det eneste stedet hvor man har god utsikt og kan se langt, er fra hustakene. Menn som nyter anseelse løper heller ikke i Midt-Østen.

1. Hvorfor var ikke den yngste sønnen tilfreds med det livet han levde, til tross for at han hadde et godt hjem og en god far?
 - Dersom du hadde vært i denne farens sted, hvordan ville du ha stilt deg til sønnens ønske?
2. Hvorfor forsøker ikke Gud å stanse dem som vil forlate ham?
3. Tror du den yngste sønnen levde et lykkelig liv mens han var i "landet langt borte"?
 - Hvorfor tror du mange mennesker ønsker et slikt liv, med mulighet til å reise utenlands med mange penger og uten bekymringer for morgendagen?
4. For jødene er griser urene dyr.
 - Hvordan tror du den unge mannen opplevde situasjonen som er beskrevet i vers 14-16?
 - Hvilke valgmuligheter hadde han på dette tidspunktet?
 - Hvilke valgmuligheter har du i din nåværende situasjon, med tanke på ditt forhold til Gud?
5. Versene 18 og 19 inneholder den unge mannens syndsbekjennelse.
 - På hvilken måte hadde han syndet mot himmelen? Hvorfor bekjente han dette først?
 - På hvilken måte hadde han syndet mot sin far?
6. I hvilke situasjoner hender det at vi tenker som den fortapte sønn: "Jeg er ikke verdig lenger å kalles din sønn"? (v 19)
 - Når er en person verdig til å bli kalt Guds sønn?
7. Hvorfor sa ikke sønnen til sin far alt det som han hadde planlagt å si? (v 18-19 og 21)
8. Hva hadde faren gjort alle disse årene? (v 20)
 - På hvilket tidspunkt tror du faren tilgav sin sønn?
 - På hvilket tidspunkt begynte sønnen å tro på sin fars kjærlighet?
9. Hvilken rolle spiller Jesus selv i denne lignelsen?

TIL SLUTT: Lignelsen om den fortapte sønn lærer oss noe om Jesus, også på grunn av den kontrasten den har i Jesu eget liv. Han forlot også sitt hjem og sin far, men av helt andre årsaker: for å fullføre sin fars vilje. Og likevel fikk han ikke den samme hjertelige velkomsten som den bortkomne sønn fikk i det han forlot livet. Det motsatte hendte i stedet: døren ble stengt for ansiktet hans. Hvorfor?

27. En annen fortapt sønn (Luk 15:25-32)

1. Hvorfor forlot ikke den eldste sønnen hjemmet sitt i likhet med den yngste?
 - Hva lengtet denne mannen etter mer enn noe annet?
 - Hvorfor hadde den eldste sønnen så lite glede i livet sitt?
2. Hvorfor oppfattet den eldste sønnen seg mer som en slave enn som en arving? (V 12b, 29, 31).
 - Hvorfor kunne ikke den eldste sønnen stole på sin fars ord?
3. Har du noen gang følt det som om du har strevet og slitt for Guds rikes sak, uten engang å få "et kje" som belønning? (v 29)
4. Den eldste sønnen ydmyket sin far fremfor hele landsbyen ved å nekte å delta på festen.
 - Hvilke grunner tror du han kunne ha for ikke å elske sin far?
 - Snakk sammen i gruppa om hvilke årsaker som kan ligge til grunn for at man ikke elsker Gud (med utgangspunkt i denne lignelsen).
5. Den eldste sønnen hadde misforstått når han trodde at han aldri hadde gjort imot sin fars bud (v 29).
 - Hvordan ønsket faren at han skulle handle overfor ham, og overfor sin yngre bror?
 - På hvilken måte kan de mest fromme og nidkjære troende handle mot Guds vilje uten engang å være klar over det selv?
6. I Jesu lignelser er fester og feiringer ofte et bilde på himmelen.
 - Hvem kommer til himmelen i følge denne lignelsen?
7. Hvorfor avbryter Jesus lignelsen, tilsynelatende halvveis? (v 32)
8. Forestill deg at de to brødrene dagen etter gikk ut for å arbeide på markene.
 - På hvilken måte ville deres følelser være forskjellige?

TIL SLUTT: Jesus var en arving på samme måte som den eldste sønnen var det, men han gav avkall på sin stilling. Han "tok en tjeners skikkelse på seg, da han kom i menneskers liknelse. Og da han i sin ferd var funnet som et menneske, fornedret han seg selv og ble lydige til døden - ja, døden på korset" (Fil 2,7-8). På denne måten har Jesus forløst også dem som er bundet i sitt slaveri, i likhet med den eldste broren. Jesus vil sette dem fri dersom de bare kan godta sin ufortjente arv.

28. Den rike mannen og Lasarus (Luk 16:19-31)

BAKGRUNNSSTOFF: Abraham var både en "patriark", en "far" for jødene (jfr Jes 51,2 og Hebr 7,4) og troens far for de kristne (jfr Rom 4,11). Han var en meget rik mann. Navnet Lasarus betyr "Gud hjelper". Dette er eneste gang Jesus navngir en person i lignelsene sine.

1. Hva var de "goder" den rike mannen kunne nyte mens han levde? Tenk på så mange som mulig.
 - Hadde Lasarus noe som helst godt i sitt liv på jorden?
2. Hvorfor hjalp ikke den rike mannen den fattige Lasarus når han så ham hver dag han gikk ut?
 - Hvis noen behandlet barnet ditt slik den rike mannen behandlet Lasarus, hva synes du ville være en passende straff for slik oppførsel?
3. Tenk på ulike grunner til at Jesus ønsket å gi Lasarus navnet "Gud hjelper".
 - Hjalp Gud Lasarus eller gjorde han det ikke?
4. Kanskje bad Lasarus Gud om at han måtte gi ham helse og daglig brød. Hvordan kunne han fortsette å tro på en Gud som ikke svart hans bønner slik han ønsket det?
 - Hvordan ville Lasarus sitt liv ha vært dersom han ikke hadde trodd på Gud?
5. Da Lasarus døde, ble han trolig kastet i de fattiges grav, uten noen begravelse. "Den rike døde også og ble begravet", sier teksten (v 22). Tenk over hva slags tale som kan ha blitt holdt ved den rike mannens begravelse.
6. Hvorfor havnet den rike mannen i dødsriket?
 - Hvorfor kom Lasarus til "Abrahams fang" (v 22), himmelen, paradiset?
7. Den rike mannen og Abraham diskuterer i v 27-31 hvordan mennesker blir frelst. Hva trodde den rike mannen om frelsen?
 - Hvorfor, ifølge Abraham, kan ikke et under skape tro?
8. "Moses og profetene" (v 31) er en forkortelse for Det gamle testamente, Jesu Bibel. Hvorfor blir ikke noen frelst uten Bibelen?
 - Hva forutsier Jesus om sin egen oppstandelse?
9. På hvilken måte minner Lasarus sitt liv og død oss om Jesu liv og død?
10. Hva har Jesu lære i denne lignelse å si om den såkalte fremgangsteologien?

29. Ti helbredet, en frelst (Luk 17:11-19)

BAKGRUNNSSTOFF: På Jesu tid måtte spedalske leve isolert fra andre mennesker. Hvis en spedalsk mente han var helbredet, skulle han vise seg for prestene (3 Mos kap 13-14). I hele Det gamle testamente fortelles det bare om et par mennesker som ble helbredet for spedalskhet (Mirjam, 4 Mos 12,10-15 og Na'aman, 2 Kong 5). Samaritanerne ble av jødene betraktet som urene og de ville ikke ha noe med dem å gjøre (jfr Joh 4,9).

1. Tenk på den dagen da disse ti mennene skjønnte at de var spedalske. Hva slags tanker tror du kom i deres sinn (når det gjaldt fremtiden for dem selv og deres familier etc)?
 - Finne du noen likheter mellom det å bli spedalsk på Jesu tid og det å få AIDS i dag?
2. Hva tror du var høydepunktene i disse syke og isolerte menneskenes liv?
3. Hva forventet de spedalske at Jesus skulle gjøre for dem? (Jfr deres bønn i v 13.)
4. Grensen mellom Samaria og Galilea er omtrent 50-60 km fra byene der prestene pleide å bo. Tenk over hvilke grunner Jesus kan ha hatt for ikke å helbrede de ti, akkurat der de var, men i stedet sendte dem til en avsides by.
 - Hva fikk de ti til å ta ut på den lange reisen selv om de ennå ikke var blitt helbredet?
 - Vil du kalle de ti mennene troende eller ikke-troende da de la ut på sin reise?
5. De jødiske prestene ville ikke ha noe å gjøre med samaritanene. Hvorfor dro denne samaritanen av sted sammen med de ni andre for å vise seg for prestene?
6. Finn så mange forklaringer som mulig på at de ni ikke kom tilbake til Jesus for å takke ham.
 - Hvorfor vendte samaritaneren tilbake til Jesus for å takke ham?
7. Hvorfor var Jesus skuffet over at de ni ikke vendte tilbake for å takke ham?
 - Tror du du har skuffet Jesus mange ganger fordi du har handlet på lignende måte som de ni?
8. For en samaritaner var det vanskelig å tro at en jøde noensinne ville kunne godta hans tro som en rett tro. Hva betydde Jesu ord i v 19 for ham?
 - "Din tro har frelst deg" kan også oversettes "Din tro har gjort deg frisk". Hvordan tror du samaritanen opplevde forholdet mellom "helse" og "frelse"?
9. Hva er forskjellen mellom den tro som søker helbredelse, og den tro som søker Jesus selv?
 - Hvorfor frelser ikke den helbredende tro nødvendigvis dem som har den?
10. Hva betydde årene med isolasjon og skam for de ni jødene når de senere tenkte tilbake på dem.
 - Hva betydde disse årene for samaritanen?

TIL SLUTT: På korset måtte Jesus tåle samme slags isolasjon og skam som de ti spedalske. "Foraktet var han og forlatt av mennesker, en smertenes mann, vel kjent med sykdom ...

Sannelig, våre sykdommer har han tatt på seg, og våre piner har han båret" (Jes 53,3-4). Det var den pris Jesus måtte betale for underet med de ti spedalske.

30. En utholdende enke (Luk 18:1-8)

BAKGRUNNSSTOFF: På Jesu tid kunne kvinner verken stevne noen for retten eller opptre som vitner i en rettssak. Deres mannlige slektninger måtte gjøre slike saker på deres vegne. Denne kvinnen hadde tydeligvis ingen som kunne gi henne slik hjelp. Kanskje hennes mannlige slektninger til og med forsøkte å frarøve hennes barn deres eiendom.

1. Forsøk å minnes en tid når du ropte til Gud om hjelp både dag og natt.
 - Hvorfor er det lett å gi opp bønner i slike tider? (v 1)
2. Forsøk å forestille deg livet til denne enken.
 - Hvilke vanskeligheter tror du hun møtte mens hun skulle ta seg av og oppdra sine barn alene?
3. Hva kan være grunnen til at enkelte mennesker er slik som denne dommeren, ikke frykter Gud og heller ikke bryr seg om andre mennesker?
 - Hvorfor sammenlikner Jesus Gud med en urettferdig dommer?
 - Har du noen gang opplevd Gud som en urettferdig dommer, og hvis du har, i hvilke situasjoner?
4. Enken var overbevist om at dommeren før eller siden ville hjelpe henne.
 - Hvorfor var hun det?
 - Hvordan kan vi bli overbevist om at Gud alltid vil hjelpe oss og våre kjære, selv om det av og til kan drøye?
5. Hva tror du skjedde i enkens hjerte, etterhvert som hun ba om hjelp gang etter gang?
 - Hva skjer i våre hjerter når vi ber, og Gud venter lenge med å svare?
6. Hva betyr Jesu ord i versene 7-8?
7. Jesus stod engang fremfor en dommer på samme måten som denne kvinnen.
 - Hvilke forskjeller og likheter er det mellom de to situasjonene?
 - På hvilken måte var Jesu bønn ulik denne kvinnens bønn? (v 3)
 - Hvorfor ble Jesus dømt skyldig, i motsetning til enken?
8. På hvilken måte hører vers 8b sammen med resten av lignelsen?
9. Hva kan denne lignelsen lære oss om bønn i dag? (v 1,5,7 og 8)

31. Fariseeren og tolleren (Luk 18:9-14)

BAKGRUNNSSTOFF: Lignelsen om fariseeren og tolleren i templet, er Jesu grunnleggende undervisning om rettferdig-gjørelsen. Denne læren vil gi svar på hvordan vi kan bli rettferdige fremfor Gud og komme inn i himmelen. Det er viktig å huske at på Jesu tid tenkte man ikke på selvrettferdige hyklere, når man hørte ordet "fariseer". Snarere tenkte man på en person som var ekte i sin tro, og som fryktet Gud. Fariseerne var også populære blant folket fordi de støttet og hjalp de fattige. Tollerne var derimot mennesker som utnyttet de fattige og ble ansett som landsforrædere.

1. Hvilke indikasjoner fins det i teksten på at begge disse mennene trodde på Gud?
 - For Jødene var templet stedet hvor man kunne møte Gud og få soning. Hvorfor tror dere fariseeren i vår tekst hadde kommet til templet?
 - Hvorfor hadde tolleren kommet til templet?
2. Hvordan tror fariseeren at han blir rettferdiggjort? (Se bønnen hans)
 - Hva var fariseeren takknemlig for?
 - Hvorfor takker ikke fariseeren for noe Gud har gjort for ham, i bønnen sin?
3. Har du noen gang bedt som tolleren i denne lignelsen - i såfall når? (Du kan svare i ditt hjerte)
 - Det greske verbet i tollerens bønn inneholder følgende mening: "Gud vær nådig mot meg som er en synder, på grunn av de offer som blir ofret til deg i dette templet". Hvordan tenkte tolleren om det å bli rettferdiggjort?
4. Hvilke synder hadde denne fariseeren gjort seg skyldig i overfor Gud og sine neste?
 - Hvorfor kjente ikke fariseeren til en eneste av sine synder?
 - På hvilken måte ligner vi på fariseeren i denne teksten?
5. Fariseerens tro var mye sterkere enn tollerens tro.
 - Hvorfor kan falsk tro ofte være mye sterkere enn sann tro?
6. Hvem visste hvilken av de to som var var rettferdiggjort når de gikk hjem fra templet?
 - Hvorfor avsluttet ikke Jesus lignelsen ved å si: "deretter ble tolleren en respektabel person, og gav tilbake alle pengene han hadde lurt til seg"?
7. Tolleren hadde trolig ødelagt mange menneskers liv.
 - Hva skjedde med straffen mot syndene hans?
8. Hvilken rolle spiller den som blir rettferdiggjort, i rettferdiggjørelsen?
 - Hva er Guds rolle i rettferdiggjørelsen?
 - Hvilken rolle spiller offer i rettferdiggjørelsen?

TIL SLUTT: Offeret som ble ofret i templet var et forbilde på Jesu død. Derfor bad tolleren egentlig om tilgivelse på grunnlag av Jesu offer. Hans synder ble lagt på Jesus, mens Jesu rettferdighet ble tilregnet tolleren.

32. En overtoller i et tre (Luk 19:1-10)

BAKGRUNNSSTOFF: På Jesu tid var tollerne beryktet for sin uærlighet. De krevde for høye skatter av folket, og de beholdt selv en større andel av pengene enn de hadde rett til. Som oftest viser Jesus at han står ved de fattige og undertryktes side, men her står Jesus ved undertrykkerens side. I jødisk kultur var det et tegn på vennskap når noen tok inn i andres hus og spiste sammen med dem.

1. Forsøk å forestille dere hvordan Sakkeus sitt liv i Jeriko vanligvis artet seg.
 - Hva var de positive og negative sidene?
2. Hvordan kunne Sakkeus rettferdiggjøre sine økonomiske disposisjoner og sin livsstil overfor seg selv, dersom han ønsket det?
 - Hvorfor tror dere Sakkeus var så opptatt av å skaffe seg mange penger?
3. Hvorfor tror dere Sakkeus ønsket å se Jesus? (Forsøk å finne mange forskjellige svar)
 - Tror dere overtolleren i en by ønsket å bli sett mens han klatret i et tre? (Grunngi svaret).
4. Forsøk å minnes en gang noen urettmessig tok penger av deg.
 - Hvordan tror du at du hadde reagert på Jesu oppførsel i vers 5, dersom du hadde vært et av Sakkeus sine offer?
5. Hva er overraskende ved Jesu første møte med Sakkeus, og hans første ord til ham - husk at dette er Jesu første og eneste besøk i Jeriko.
6. Når tror du Sakkeus ble en troende? (Diskuter ulike muligheter).
7. Hva tror dere Sakkeus hadde gjort dersom Jesus hadde sagt: "Kom ned med en gang, og gi halvparten av dine eiendeler til de fattige. Da vil jeg komme inn i ditt hus"?
 - Hvordan ville du ha reagert dersom Jesus sa til deg: "Først må du gjøre godt igjen alt det gale du har gjort mot andre, og bare hvis du klarer det vil jeg være din venn"?
8. Forestill deg hvordan det ville være å gi bort mer enn 70% av dine eiendeler på en dag.
 - Hva kunne få deg til å gjøre noe slikt?
 - Hva fikk Sakkeus isteden for pengene han mistet?
9. Hva er den største forskjellen mellom Sakkeus og de øvrige innbyggerne i Jeriko slik de blir fremstilt i vers 7?
10. Hva skjedde med straffen mot Sakkeus sine synder?

TIL SLUTT: På Jesu sin vandring opp mot Jerusalem før korsfestelsen var Jeriko sen siste etappen. Kanskje besøkte han denne byen bare for Sakkeus sin skyld. Han tilgav Sakkeus hans synder, og han visste at han skulle dø for disse syndene om noen dager. Tilgivelse for syndene var gratis for Sakkeus og det er gratis for oss, men det kostet Jesus mye.

33. Forpakteren og arvingen (Luk 20:9-19)

BAKGRUNNSSTOFF: Vingården det tales om i lignelsen, referer seg først til jødene, særlig til deres ledere, men nå kan den også ha referanse til den kristne menighet ved tidenes ende.

1. Hva tenkte vingårdsmennene om sin herre, eieren av vingården?
 - Hva var det vingårdsmennene tok feil av når det gjaldt deres herre?
 - Hva slags forhold mellom Gud og menneske er det Jesus ønsker å beskrive gjennom denne lignelsen?
2. Hvorfor griper ikke vingårdseieren inn når hans første tjenere blir slått av forpakterne og må gå tomhendt bort (v 10)?
 - Hvorfor tror du forpakterne behandlet tjenerne verre og verre for hver gang de kom i vingårdseierens ärende (v 10-12)?
 - Hvorfor setter ikke Gud en stopper for at hans tjenere mishandles og forfølges?
3. Hvilken frukt er det Gud forventer å finne hos oss?
 - Hvilken frukt er det Gud ønsker å finne i vår menighet?
 - Hvorfor er det iblant vanskelig å gi frukten av vårt arbeid til Gud?
4. Hvilket motiv hadde vingårdseieren når han til sist sendte sin egen sønn til vingården?
 - Ville du overveie å sende ditt eget barn av sted på noe som kunne koste det livet?
 - Hvorfor er vingården så verdifull for Gud at han sendte sin eneste sønn dit?
5. Hva var det som gjorde at forpakterne våget å drepe sin herres sønn?
 - Hva var det som gjorde at mennesker dristet seg til å drepe Guds Sønn?
 - På hvilken måte er vi alle ansvarlige for Jesu død?
6. Hva vil skje med dem som er ansvarlige for Jesu død (v 16)?
 - Hvordan vil du anvende v 16 på den kristne menighet ved tidenes ende?
7. Etter å ha fortalt lignelsen om forpakterne og arvingen bruker Jesus et annet kjent bilde for å forutsi sin død, bildet om hjørnesteinen i en bygning. Hva betyr v 17-18?
 - Hva er det som kan få en menighet eller en kristen til å vrake troens hjørnestein?
8. Lignelsen om forpakterne, vingårdseieren og arvingen var den siste lignelsen Jesus fortalte. Hva var det Jesus ønsket å si de jødiske lederne gjennom denne lignelsen?
 - Hva er det Jesus vil si oss gjennom lignelsen?

34. ENKENS GAVE (Lukas 21:1-4)

BAKGRUNNSSTOFF: Der er mange løfter til enker og foreldreløse i Det gamle testamente, for eksempel i Salme 10:14,17,18 og 68:6. Antagelig hadde enken i denne bibelteksten hørt disse løftene. Gavene ble brukt til byggingen av tempelet, som ble fullført i år 63 og ødelagt i år 70 - omtrent førti år etter disse hendelsene.

1. Hvorfor gir folk gaver i alle religioner?
 - I Markus' versjon av fortellingen får vi vite at tempelkisten stod på et godt synlig sted (Markus 12:41). Hvilken innflytelse har det på en giver at andre mennesker vil få vite hvor mye han har gitt?
 - Hva ville denne enken ha tenkt hvis hun visste at Jesus fulgte oppmerksomt med på henne?
2. Det jødiske samfunnet på den tiden hadde ikke noen sosiale velferdsordninger, og det tillot ikke kvinner å arbeide utenfor hjemmet. Forestill deg at du hadde mistet mannen din og forsøker å ta deg av barna dine i en slik situasjon. Hva ville være det vanskeligste for deg å takle?
 - Hvis du var i en slik situasjon, til hvem eller til hvilket formål kunne du gi bort dine siste småmynter?
3. Hva får en person til å gi Gud "alt han har å leve av" (4b)? Prøv å finne forskjellige mulige årsaker.
4. Hva ville enken ha tenkt om Gud hvis han hadde tvunget henne til å gi bort siste rest av pengene sine?
 - Hva er forskjellen på disse to menneskenes tro: den som gir til Gud i takknemlighet over hva han har og den som gir til Gud for å få noe av ham?
5. Hvordan var denne enkens tro?
 - Hvordan hadde enken blitt overbevist om at Gud ville ta seg av hennes barn?
 - Er det vanskelig for deg å tro at Gud vil ta seg av deg og dine barn også økonomisk?
6. Hva hadde enken fått fra Gud?
 - Hva har Gud gitt deg (sammenlignet med denne enken)?
7. Tror du barna til enken gikk sultne til sengs den kvelden? Begrunn svaret ditt.
 - Hva tror du er mest skadelig for barna/barnebarna dine: at de må lide nød eller at de får alt de ønsker seg?
8. Hva tror du Gud vil at du skal gi ham eller en neste som lider i dag? Du kan svare stilt for deg selv om du vil.
9. Hva slags arv etterlot enken sine barn?
 - Sammenlign den arven som de rike i teksten etterlot sine barn med den arven enken etterlot seg.
 - Hva vil du helst etterlate dine barn når du dør?

TILL SLUTT: Våre synder blir sammenlignet med en astronomisk pengesum i Bibelen - ti tusen talenter. Hver eneste en av oss som ikke kan betale gjelden blir kastet i fengsel (helvetet). Da Jesus ville kjøpe oss fri fra denne enorme gjelden måtte han gi fra seg "alt han hadde å leve av" - sitt eget dyre blod.

35. Peter forråder sin Herre og Mester (Luk 22:31-34 og 54-62)

BAKGRUNNSSTOFF: Lederen bør lese Matt 10,32-33 for at enhver kan forstå hvilken alvorlig synd det er å fornekte Jesus for menneskene.

1. Hvis noen du er svært glad i på forhånd uten omsvøp fortalte deg at du samme dag skulle komme til å forråde ham eller henne, hva ville din reaksjon være?
 - Hvorfor kunne ikke Peter tro på det Jesus forutsa om ham i v 34?
2. Hvorfor fulgte Peter - annerledes enn de fleste andre disiplene - Jesus helt inn på gårdsplassen til øversteprestens hus?
3. Hva var Peter redd for siden han forrødte Jesus tre ganger?
 - Hva ville du ha gjort dersom du hadde vært i Peters sted?
 - I hva slags situasjoner føler du deg fristet til å skjule eller fornekte din kristne tro?
4. I v 61 beskrives Jesu siste avskjed med Peter: Hva tror du det var Jesus ønsket å si til Peter, disippelen som hadde sviktet og sveket ham, med det siste blikket han sendte ham?
 - Hva var det Peter gråt over da han gikk ut (v 62)?
5. Hva tenkte Peter nå om den samtalen han hadde hatt med Jesus tidligere samme dag (v 31-34)?
 - Hva tror du det nå betydde for Peter å vite at Jesus hadde bedt for ham?
6. Tidligere hadde Peter på det sterkeste avvist tanken på at Jesus skulle drepes (Matt 16,21-22). Hva lærte han nå om grunnen til at Jesus måtte dø?
7. Hvordan satte denne hendelsen Peter i stand til å styrke sine brødre (v 32)?
 - Hvordan kan våre fall og nederlag gjøre oss i stand til å styrke våre medkristne?
8. Jesus ser på deg i dette øyeblikk på samme måte som da han vendte sitt blikk mot Peter etter hans fall. Hva sier Jesus øyne deg?

TIL SLUTT: Peter forrødte sin Herre og Mester, men han ble tilgitt. I stedet måtte Jesus erfare at han ble forlatt av sin Far idet han bar straffen for vår feighet opp på korset.

36. Himmeleriketets porter er åpnet (Luk 23:32-43)

BAKGRUNNSSTOFF: På Jesu tid var det bare de aller groveste forbrytelser som ble straffet med korsfestelse. Vi kan derfor anta at disse to røverne også hadde myrdet el.d. under sine rov.

1. Hva kan være bakgrunnen for at disse to mennene begynte å stjele, slåss og leve utsvevende liv?
 - Hvorfor stoppet de ikke før det gikk så langt som dette?
 - Hvorfor klarer vi av og til ikke å legge av handlinger som vi vet er til skade både for vår neste og oss selv?
2. De to forbryterne var de nærmeste vitner til Jesu korsfestelse.
 - Hvilke ord og handlinger av Jesus, var det som gjorde særlig inntrykk på dem? (v 34-38)
3. Hvorfor ble en av forbryterne overbevist om sin synd?
 - Hva er det som kan få oss til å innrømme våre synder, isteden for å unnskyldte dem?
4. Hva var det som overbeviste en av røverne om at Jesus var en konge?
 - Hva slags konge var Jesus på dette tidspunktet, sammenliknet med andre konger?
5. Hvorfor trodde ikke den andre røveren at Jesus var en konge?
 - Hvorfor kommer bevissthet om synd alltid forut for troen?
6. I vers 42 finner vi en kort bønn: "Jesus, kom meg i hu når du kommer i ditt rike".
 - Hvorfor ba ikke røveren Jesus om å få være med ham til det riket?
 - Hvorfor ønsker han som er en forbryter at Jesus skal huske på ham, når han lider sin straff i Helvete?
 - I hva slags situasjoner kan du forestille deg at du selv ville be denne bønnen?
7. Når ble røveren frelst?
 - Hva hendte med denne mannens synder?
8. Røverens liv som en kristen ble svært kort, omtrent seks timer.
 - Hva tror du mannen var opptatt av midt i alle sine smerter?
 - Menneskelig sett har denne røveren kastet bort livet sitt. Hvilken hensikt har hans liv fått til tross for dette?

TIL SLUTT: Paradisets porter hadde vært stengt for syndere siden den dagen Gud forviste de første menneskene derfra. Nå ble porten åpnet for en morder. Samtidig ble den stengt for Jesus, som i stedet måtte gå inn gjennom Helvetes porter.

37. På veien til Emmaus (Luk 24:13-35)

BAKGRUNNSSTOFF: Emmaus var en landsby som lå 11 km fra Jerusalem. Det tar altså ca 2 og 1/2 time for en voksen mann å gå denne strekningen.

1. Dersom du noen gang har opplevd å miste en nær venn, prøv å fremkalle den opplevelsen. Hva slags tanker, følelser og anger er det vanlig å sitte igjen med når en venn er død?
 - Jesus var blitt drept for to dager siden. Hva tror du hadde vært det tyngste for Kleopas og hans venn disse dagene?
2. Hva er det fine i måten som Jesus nærmer seg disse to på? (v 15-19)
 - Hvorfor tror du Jesus ville høre av disse to en historie som han allerede visste? (v 15-19)
 - Jesus vet om våre vanskeligheter, hvorfor vil han likevel at vi skal fortelle ham om dem?
3. Hvordan hadde troen til disse to disiplenes tro forandret seg som følge av Jesu død? (v 19-21)
 - Hvorfor kunne tro det som står i v 22-24?
4. Hva er forskjellen på Jesu egen tolkning av sin død og den forståelsen som disiplene legger for dagen? (v 19-21 og v 25-27)
 - Hvorfor forsto ikke Kleopas og hans venn at det var for å sone menneskenes synder at Jesus døde på korset? (v 21)
5. Uttrykket "Moses og profetene" refererer til hele Det gamle testamente. Hvor mye om Jesu lidelse, død og oppstandelse finner du i Det gamle testamente når du leser det?
6. Hvorfor tror du Jesus lot som om han ville gå videre? (v 28)
7. Hvorfor tror du det nettopp var da Jesus brøt brødet at deres øyne ble åpnet?
8. Hva tror du det var som fikk Kleopas og den andre disippelen til å bryte opp og gå disse 11 km tilbake til Jerusalem midt på natten?
9. I dag finnes det mange teologer som hevder at Jesu oppstandelse ikke var en historisk (dvs sann) hendelse. Hva slags Gud tror de på?
 - Hvorfor kan ikke et menneske som ikke tror på Jesu oppstandelse, være en kristen.

TIL SLUTT: Det var med naglemerkede hender at Jesus brøt brødet. De to disiplene husket vel at Jesus torsdagen før hadde sagt: "Dette er mitt legeme som gis for dere." Vi må også huske dette når vi tar del i nattverden.

38. For alle folkeslag (Luk 24:44-53)

1. Hva sier denne teksten om hvor og hvordan Jesu disipler skulle forkynne?
2. Hva var det som gjorde at disiplenes sinn ble åpnet, slik at de kunne forstå Det gamle testamentet?
 - Hva må skje for at vi skal kunne forstå Det gamle testamentet?
3. Jesus kaller sine disipler for vitner (v 48).
 - Hva er det de skal bevitne?
 - Hva er det vi bør vitne om i dag, og til hvem?
4. Ordet "vitne" kan også oversettes som "martyr".
 - Hvorfor var disiplene nå rede til å dø for evangeliets skyld?
5. Jesus lovt sine etterfølgere "kraft fra det høye".
 - Hvorfor er denne kraften uunnværlig for Jesu vitner?
 - Tror du at du allerede har mottatt denne kraften fra det høye, og i så fall, når mottok du den?
6. Paulus, den største misjonær som noensinne har levd, beskriver denne kraften fra det høye slik: (gruppelederen leser Rom 1,16; 2 Kor 12,9-10).
 - Hvordan er Guds kraft annerledes enn den alminnelige betydningen av begrepet kraft?
7. Hvilke vilkår må i følge denne teksten, være til stede for at man kan bli en misjonær?
8. Hvordan foregikk Jesu himmelfart?
 - Hvorfor kunne disiplene være glade selv om deres Herre var tatt opp til himmelen?
9. Tror dere det var like lett for disiplene å kommunisere med Jesus etter at han var steget opp til himmelen som før? (Grunngi svaret).

TIL SLUTT: Jesus er ikke uvirksom i himmelen, se Hebr 7,25.